

ROVVILTNEIMNDA I REGION 6 Møre og Romsdal, Sør-Trøndelag, Nord-Trøndelag

Saksfremlegg til møte i Rovviltneimnda for region 6 Midt-Norge

Tid: Torsdag 19. januar 2017 kl. 12:30

Sted: Scandic Hell Hotell i Stjørdal kommune

Saksliste:

01/17: Godkjenning av innkallelse og saksliste

Tidspunkt for arbeidsmøte ble avklart under nemndas telefonmøte den 29. november 2016. At det skulle settes av tid til et ordinært nemndsmøte ble avklart med nemndsleder primo januar 2017. Sekretariatet sendte ut forhåndsvarsel om møtetidspunkt i e-post datert 4. januar d.å. Saksliste er satt opp i samråd med leder av rovviltneimnda.

02/17: Referat- og orienteringssaker

1. Søknader om skadefellingstillatelser etter forrige møte

Sekretariatet orienterer om behandling av søknader om skadefellingstillatelser siden forrige møte, samt om avgjørelser av klager på vedtak (se vedlagt oversikt)

2. Tildeling av jerv fra tilleggskvoten for lisensfelling av jerv 2016/17

Med hjemmel i delegert myndighet tildelte leder i rovviltneimnda region 6 Midt-Norge, i samråd med sekretariatet, et dyr fra tilleggskvoten for lisensfelling av jerv sesongen 2016/17 til «område uten mål om yngling i Møre og Romsdal» fredag den 13. januar 2017. Resterende tilleggskvote er nå på 2 jerver.

Leder av rovviltneimnda fikk delegert myndighet fra rovviltneimnda i sak 57/16 Eventuelt, punkt 3 «*Delegering av myndighet – tildeling fra tilleggskvoten for lisensfelling av jerv*» under rovviltneimndas møte i Molde den 25. oktober 2016.

3. Status for lisensfelling av jerv i region 6 Midt-Norge

Sekretariatet orienterer om statusen for lisensfelling av jerv pr. dags dato i region 6 Midt-Norge.

4. Ny kvote for betingede skadefellingstillatelser på gaupe

Den 26. mai 2016 fattet rovviltneimnda, med hjemmel i § 8 i forskrift om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften), vedtak om betingede skadefellingskvoter på gaupe, jerv og ulv i region 6 Midt-Norge for perioden 1. juni 2016 – 15. februar 2017. For gaupe ble det fattet vedtak om en kvote på 3 (tre) betingede skadefellingstillatelser. I etterkant av vedtaket er det registrert 3 (tre) døde gauper i vår region:

- Voksen hann gaupe påkjørt av toget i Meråker kommune 15. august 2016
- Ung gaupe påkjørt av bil i Orkdal kommune den 24. september 2016
- Voksen hann gaupe påkjørt av bil i Melhus kommune den 20. desember 2016

I henhold til rovviltforskriftens § 7, siste ledd, skal «*Etter at vedtak om kvote for felling er fattet etter forskriftens § 8 og § 10 og kvote for jakt etter forskriftens § 11, skal irregulær*

avgang av rovvilt innenfor regionen belastes den kvote som er bestemt av rovviltnemnden».

Dette betyr at kvoten for betingede skadefellingstillatelser på 3 gauper ble fylt opp.

Sekretariatet sendte forslag om vedtak på ny kvote for betingede skadefellingstillatelser på gaupe ut på e-post til nemndas medlemmer den 4. januar 2017. Med bakgrunn i sekretariatets forslag fattet rovviltnemnda følgende vedtak den 9. januar 2017:

Med hjemmel i rovviltforskriftens § 8 (Jf. § 7, første ledd) har rovviltnemnda i region 6 Midt-Norge fattet følgende vedtak om kvote for betingede skadefellingstillatelser på gaupe i region 6 Midt-Norge for perioden fra og med 9. januar 2017 til og med 15. februar 2017:

- 2 (to) betingede skadefellingstillatelser
 - *Bestanden ligger på bestandsmålet (tre års gjennomsnitt 2014 – 2016). Terskelen for felling av skadegjørende gaupe bør være lav i områder uten mål om yngling av gaupe.*

Vedtaket ble utsendt den 9. januar 2017, og lagt ut på Miljøvedtaksregistrert www.miljovedtak.no samme dag.

Sekretariatets forslag til vedtak:

- Rovviltnemnda tar referat- og orienteringssakene til etterretning.

03/17: Tidlig nedsanking av sau – tilbakemelding til Klima- og miljødepartementet

Klima- og miljødepartementets (KLD) brev datert 20. juni 2016 om tidlig nedsanking av sau innenfor yngleområdet for jerv er blitt fulgt opp av fylkesmennene i tråd med rovviltnemndas føringer gitt i sak 40/16 *Eventuelt*, punkt 1, under telefonmøte den 28. juni 2016. De forskjellige fylkesmennene orienterte om hva som er gjort fra fylkesmennene for å følge opp brevet fra KLD om tidlig nedsanking, med tilbakemeldinger fra brukere, organisasjoner og kommuner under nemndas møte i Molde 24. – 25. oktober 2016.

Nemnda ba under nevnte møte i Molde under sak 51/16 *Oppfølging av brev om tidlig nedsanking av sau* fylkesmennene sende brev til nemnda der de oppsummerte hvordan brevet er fulgt opp i sitt fylke, samt hvilke tilbakemeldinger som har kommet. I fylkesmennenes tilbakemelding til nemnda bør det også komme frem hvilke tanker fylkesmannen gjør i forhold til tidlig nedsanking og mulighetsrommet. Fylkesmennenes brev legges ved som vedlegg til rovviltnemndas skriftlige tilbakemelding til KLD. Fylkesmennene i Nord- og Sør-Trøndelag, samt Møre og Romsdal sendte sine oppsummeringer i brev datert henholdsvis 9. desember 2016, 13. desember 2016 og 16. desember 2016. Brevene fra fylkesmennene er videresendt rovviltnemnda fortløpende.

Sekretariatets forslag til tilbakemelding til KLD

Rovviltnemnda i region 6 Midt-Norge viser til brev fra Klima- og miljødepartementet (KLD) datert 20. juni 2016 vedrørende tidlig nedsanking av sau innenfor yngleområdet for jerv. Brevet ble første gang behandlet av rovviltnemnda under sak 40/16 *Eventuelt*, punkt 1 under telefonmøte den 28. juni 2016 der nemnda fattet følgende vedtak:

- Fylkesmennene følger opp brevet med dialog opp mot brukerne i inneværende beitesesong.
- Sekretariatet legger frem en sak ovenfor rovviltnemnda høsten 2016 for videre oppfølging av brevet fra KLD.

Under sak 44/16 *Status for oppfølging av brev datert 20. juni fra Klima- og miljødepartementet – tidlig nedsanking* av sau orienterte de respektive fylkesmennene i region 6 om hva som er gjort fra fylkesmennene for å følge opp KLDs brev om tidlig nedsanking. Blant annet sendte alle fylkesmennene brev til kommunene som har sau innenfor jerveprioriterte områder umiddelbart etter telefonmøte den 28. juni 2016 der kommunene ble orientert om innholdet i brevet fra KLD. Brevene ble etterfulgt av en mer detaljert forespørsel til kommunene og saueprodusenter. Fylkesmennene i Nord- og Sør-Trøndelag, samt Møre og Romsdal sendte sine oppsummeringer i brev til rovviltnemnda datert henholdsvis 9. desember 2016, 13. desember 2016 og 16. desember 2016 (se vedlegg).

Med bakgrunn i nemndas oppfølging av KLDs brev datert 20. juni 2016 og vedlagte brev fra fylkesmennene gir rovviltnemnda følgende tilbakemelding:

- Tidlig nedsanking av sau er mest fornuftig ved akutte skadesituasjoner. For å optimalisere effekten må hele beitelag sanke sauene samtidig.
- Tiltaket kan fungere godt som planlagt tiltak i de foretakene som evner å få ned store deler av besetningen innen normal sankedato (> 80 %). Imidlertid er det mange foretak som har begrenset tilgang på areal for beite og grovfôrproduksjon, og dermed små muligheter til planlagt tidlig nedsanking.
- Tiltaket vil binde opp svært store beløp hvis det skal tilbys som et planlagt tiltak for alle saueforetak innenfor forvaltningsområdet for jerv. Erfaringsmessig så er det ikke alle besetninger innenfor forvaltningsområdet som har årlige tap forvoldt av jerv, slik at tiltaket vil bli lite målrettet hvis det tilbys alle innenfor forvaltningsområdet for jerv.
- Mange saueforetak innenfor forvaltningsområdet er, av ulike årsaker, ikke villig til å benytte seg av dette tiltaket. I tilbakemeldingene fra saueforetakene oppgis det mange årsaker til at de ikke vil benytte tiltaket. Årsakene kan være dårlig kompensasjon, går ut over vinterfôret, lite tilgang til areal for hjemmebeite, ledig innmarksarealer ligger spredt og det er behov for gjerding, må leie arealene, tiltaket har kun skadeforskyvende effekt, tidlig sanking av sau vil gi større skader på tamrein (der det er sammenfall mellom beiteområdene), fratatt beiteretten etc.
- De økonomiske satsene (tilskuddet pr. dyr pr. dag) må gjennomgås av en kompetent faginstans som f.eks. NIBIO og forskriftsfestes nasjonalt.

Med bakgrunn i de undersøkelsene fylkesmennene har gjort mener rovviltnemnda at det er lite realistisk og lite målrettet bruk av forebyggende tiltaksmidler å gjennomføre systematisk tidlig nedsanking av sau innenfor forvaltningsområdet for jerv.

04/17: Samordningsoppdraget om forvaltningen av den sørnorske jervebestanden – tilbakemelding til region 3 Oppland

Med bakgrunn i at alle medlemmer i rovviltnemnda i region 5 Hedmark, samt 3 av 5 medlemmer i nemnda i region 3 Oppland (inklusive deres personlige vara) har lagt ned sine verv, har Miljødirektoratet overtatt myndighetsområdet til disse to nemndene. Sekretariatet for region 3 har i samråd med Miljødirektoratet utsatt de frister som ble gitt i møtet den 22. september 2016 på Lillehammer om tilbakemelding på samordningsoppdraget. Region 3 vil på et senere tidspunkt komme tilbake til nye frister i arbeidet.

Notatene utarbeidet av fylkesmennene i Sør-Trøndelag og Møre og Romsdal, samt sekretariatets vurderinger og anbefalinger skisserer hvordan regionene kan samordne

forvaltningen av den sørnorske jervebestanden best mulig. Notatene beskriver konsekvensene av soneringsalternativene, mens fylkesmennenes notater og sekretariatets notat skisserer forskjellige soneringsalternativer. Fylkesmennene og sekretariatets notat, samt referat fra møte på Lillehammer den 22. september 2016 ble utsendt i e-post fredag den 13. januar 2017.

Tilbakemelding på samordningsoppdraget må sees i sammenheng med revideringen av forvaltningsplanen. Nå når fristen til å gi tilbakemelding til region 3 på samordningsoppdraget er utsatt på ubestemt tid anbefaler sekretariatet at rovviltnemnd utsetter endelig behandling av denne saken til etter at rovviltnemnda har vedtatt hvilke soneringsalternativer nemnda ønsker å sende på offentlig høring i forbindelse med revideringen av forvaltningsplanen for store rovdyr i region 6 Midt-Norge, samt melding fra region 3 om ny frist. Sak 04/17 er et av temaene som blir diskutert under nemndas arbeidsmøte i forkant av det ordinære nemndsmøte.

Sekretariatets forslag til vedtak:

- Tilbakemelding på samordningsoppdraget må sees i sammenheng med revideringen av forvaltningsplanen. Fristen til å gi tilbakemelding til region 3 på samordningsoppdraget er utsatt på ubestemt tid. Med bakgrunn i dette utsettes saken til etter at rovviltnemnda har vedtatt hvilke soneringsalternativer for forvaltningsområde for jerv nemnda sender på offentlig høring i forbindelse med revideringen av forvaltningsplanen for store rovdyr i region 6 Midt-Norge, samt melding fra region 3 om ny frist.

05/17: Sekretariatets evaluering av forvaltningsplan

Under møte i rovviltnemnda den 26. mai 2016 vedtok nemnda i sak 31/16 følgende: Rovviltnemnda ber sekretariatet med sekretariatsgruppen starte evalueringen av følgende punkter:

- Sikring av rovviltartenes overlevelse gjennom oppfylling av Stortingets bestandsmål
 - Er bestandsmålet oppnådd for hver av de tre artene region 6 har bestandsmål for og er bestandsmålet oppnådd innenfor de definerte yngleområdene for bjørn, jerv og gaupe?
 - Fungerer ordinær kvotejakt og lisensfelling som bestandsregulerende tiltak i tråd med føringer i forvaltningsplanen og målsettingen i rovviltforliket?
- Lavere konflikter og å sikre næringsdrift, herunder aktiv bruk av utmarksbeite, gjennom målrettede virkemidler
 - Forvaltning av rovdyr i kalvingsområdene for rein
 - Forvaltningsplanen er bygd opp om byrdefordelingsprinsippet. Er byrdefordelingsprinsippet reelt eller tar deler av regionen uforholdsmessig stor andel av byrdene? Er byrdefordelingsprinsippet med på å redusere konfliktene og sikre næringsdrift, herunder bruk av utmarksbeite?
 - Vil en overgang til mer tydelig soneforvaltning medføre lavere konflikter og sikre næringsdrift, herunder bruk av utmarksbeite?
- Forutsigbarhet
 - Gir dagens forvaltningsplan større forutsigbarhet for berørte parter

Sekretariatet har, sammen med sekretariatsgruppen, jobbet med evalueringen høsten 2016. Evalueringen vil bli lagt frem under nemndas arbeidsmøte/nemndsmøte 18. – 19. januar 2017,

og vil bli et viktig bidrag i forbindelse med revideringen av forvaltningsplanen for store rovdyr i region 6 Midt-Norge. For hvert av punktene som er omfattet av evalueringen vil sekretariatet foreta konkrete vurderinger og anbefalinger ovenfor rovviltnemnda om veien videre. Sekretariatsgruppen hadde et arbeidsmøte den 17. november 2016 der punktene under evalueringen ble gjennomgått, samt et telefonmøte torsdag den 12. januar 2017. Sak 05/17 er et av temaene som blir diskutert under nemndas arbeidsmøte i forkant av det ordinære nemndsmøte.

Sekretariatet tar en kort gjennomgang av evalueringen. Nemndsleder orienterer om diskusjonene som foregikk under arbeidsmøte om evalueringen. Sekretariatets evaluering ble utsendt på e-post fredag den 13. januar 2017.

Sekretariatets forslag til vedtak:

- Rovviltnemnda tar sekretariatets evaluering til etterretning.

06/17: Tilbakemelding på KLDs notat om regional rovviltforvaltning og forvaltning av kongeørn

Klima- og miljødepartementet har i november 2016 utarbeidet et notat om regional rovviltforvaltning og forvaltning av kongeørn. Notatet er en oppfølging av NINAs rapport om evalueringen av regional rovviltforvaltning og NIBIOs rapport om rovviltbestandenes betydning for landbruk og matproduksjon basert på norske ressurser. Den delen som angår kongeørn er en oppfølging av flertallsmerknader i forbindelse med Stortingets behandling av representantsforslag, samt oppfølging av rapporten Miljødirektoratet leverte KLD om fremtidig forvaltning av kongeørn.

Sekretariatet/nemndsleder tar en kort gjennomgang av notatet. Sak 06/17 er et av temaene som blir diskutert under nemndas arbeidsmøte i forkant av det ordinære nemndsmøte.

Sekretariatets forslag til vedtak:

- Rovviltnemnda ber sekretariatet utarbeide forslag til uttalelse på KLDs notat om regional rovviltforvaltning og forvaltning av kongeørn basert på tilbakemeldingene fra nemnda under arbeidsmøte og ordinært nemndsmøte. Forslag til uttalelse sendes nemndas medlemmer på e-post for godkjenning.

07/17: Post til nemnda

Sekretariatet går igjennom utsendt postliste.

Sekretariatets forslag til vedtak:

- Rovviltnemnda tar sekretariatets orientering til etterretning.

08/17: Eventuelt

- **Møteplan for 2017**

Rovviltnemnda bør sette opp møteplan for resten av 2017. Nemnda bør ha følgende møte med hovedtemaer:

- Februar/mars – forvaltningsplan

- Mars/april – forvaltningsplan, FKT
- Ultimo mai – kvoter for lisensfelling av jerv, ulv og betingede skadefellingstillatelser på gaupe, jerv og ulv
- August/september – forvaltningsplan
- Ultimo oktober – forvaltningsplan, kvote for kvotejakt på gaupe i 2018

Rovviltnemnda er av Synnerdalen beitelag invitert til Budalen i Sør-Trøndelag for å møte beitelaget og Nasjonalparkstyret for Forollhogna. På grunn av at nemnda har arrangert innspillsmøter i forkant av at revidert forvaltningsplan utarbeides bør, etter sekretariatets vurdering, et møte med beitelaget skje etter at forvaltningsplanen er utsendt på offentlig høring.

Inge Hafstad

Sekretær for rovviltnemnda i region 6 Midt-Norge

Seniorrådgiver

Fylkesmannen i Nord-Trøndelag